

หัวข้อวิจัย	การประดิษฐ์เครื่องฉีดพ่นสารผงอนุภาคระดับนาโนภายใต้สนามไฟฟ้าสม่ำเสมอ ซึ่งทดสอบโดยใช้สารละลายคอลลอยด์ไทเทเนียมไดออกไซด์เป็นขั้วไฟฟ้าเวิร์คกิ้งสำหรับการประยุกต์ใช้กับเซลล์แสงอาทิตย์ชนิดสีย้อมไวแสง
ผู้ดำเนินการวิจัย	นายธนชัย พลเคน และ อภิสิตธิ์ เกรียรติเจริญ
หน่วยงาน	กลุ่มวิจัย Renewable Energy and Nano-materials Research (RENR) / ฟิสิกส์ / คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
ปี พ.ศ.	2561

บทคัดย่อ

โครงการวิจัยนี้เป็นการประดิษฐ์เครื่องฉีดพ่นสารผงอนุภาคระดับนาโนภายใต้สนามไฟฟ้าสม่ำเสมอ ซึ่งทดสอบโดยใช้สารละลายคอลลอยด์ไทเทเนียมไดออกไซด์เป็นขั้วไฟฟ้าเวิร์คกิ้งสำหรับการประยุกต์ใช้กับเซลล์แสงอาทิตย์ชนิดสีย้อมไวแสง เครื่องฉีดพ่นสำหรับการเคลือบชั้นกระจังแสงไทเทเนียมไดออกไซด์ประกอบด้วยกล่องอะคริลิกใส ขนาดความกว้าง 25 เซนติเมตร ความยาว 30 เซนติเมตร และความสูง 25 เซนติเมตร ระบบควบคุมการไหลของแก๊สออกซิเจนหัวฉีดพ่น และที่ยึดแผ่นรองรับซึ่งควบคุมความเร็วรอบในการหมุนด้วยแหล่งจ่ายไฟกระแสตรง สารละลายคอลลอยด์ไทเทเนียมไดออกไซด์ถูกเตรียมโดยการกวนด้วยแม่เหล็กที่ความเข้มข้น 0.75 เปอร์เซ็นต์ ชั้นกระจังแสงไทเทเนียมไดออกไซด์ถูกเคลือบโดยเครื่องฉีดพ่นภายใต้แก๊สออกซิเจน เงื่อนไขในการเคลือบชั้นกระจังแสงไทเทเนียมไดออกไซด์ถูกเปลี่ยนแปลงจำนวนรอบในการฉีดพ่นที่ 5, 10, 15 และ 20 ครั้ง ภายใต้การหมุนของแผ่นรองรับบนชั้นเวิร์คกิ้งไทเทเนียมไดออกไซด์ ชั้นเวิร์คกิ้งไทเทเนียมไดออกไซด์ถูกเผาที่อุณหภูมิ 500 °C เป็นเวลา 1 ชั่วโมง จากนั้นนำชั้นเวิร์คกิ้งไทเทเนียมไดออกไซด์ที่ผ่านการเผาไปแช่ในสารสีย้อมไวแสง เป็นเวลา 24 ชั่วโมง ชั้นเวิร์คกิ้งไทเทเนียมไดออกไซด์ที่ผ่านการแช่สารสีย้อมไวแสง ถูกวิเคราะห์ด้วยกล้องจุลทรรศน์อิเล็กตรอนแบบส่องกราดเครื่องมือวิเคราะห์การเลี้ยวเบนรังสีเอกซ์และเครื่องมือวิเคราะห์การส่องผ่านของแสง เพื่อศึกษาสมบัติเชิงสัญญาณเชิงโครงสร้าง และเชิงแสง ตามลำดับ เซลล์แสงอาทิตย์ชนิดสีย้อมไวแสง ถูกประดิษฐ์ด้วยการประกอบชั้นเวิร์คกิ้งไทเทเนียมไดออกไซด์ที่มีสารสีย้อมไวแสงแทรกอยู่ในรูพรุนไทเทเนียมไดออกไซด์กับขั้วไฟฟ้าเคาน์เตอร์ เปรียบเทียบเซลล์ที่มีชั้นกระจังแสงไทเทเนียมไดออกไซด์ ไม่มีชั้นไทเทเนียมไดออกไซด์ และเซลล์มาตรฐานวัดประสิทธิภาพเซลล์ถูกวัดโดยเครื่องวัดประสิทธิภาพเซลล์แสงอาทิตย์มาตรฐาน

ผลจากการวิจัยพบว่า ได้เครื่องฉีดพ่นสำหรับการเคลือบชั้นกระจกเงาแสงโทเทเนียมไดออกไซด์ ลักษณะโครงสร้างของชั้นกระจกเงาแสงโทเทเนียมไดออกไซด์บนกระจกนำไฟฟ้ามีลักษณะความเป็นผลึก พบ ระบาย (101) โทเทเนียมไดออกไซด์ซึ่งเป็นเฟสอานาเทสและพบเฟสรูไทด์โทเทเนียมไดออกไซด์ของชั้นกระจกเงาแสงโทเทเนียมไดออกไซด์มาตรฐาน ลักษณะพื้นผิวของชั้นกระจกเงาแสงโทเทเนียมไดออกไซด์มีการกระจายสม่ำเสมอสำหรับการฉีดพ่นตั้งแต่ 15 ครั้งขึ้นไป มีขนาดอนุภาคโทเทเนียมไดออกไซด์ขนาดเล็กระดับนาโนถึงระดับไมโคร ความหนาของชั้นกระจกเงาแสงโทเทเนียมไดออกไซด์, ชั้นเวิร์คกิ้งโทเทเนียมไดออกไซด์มีค่าประมาณ 1 – 1.5 ไมโครเมตรและ 10 – 20 ไมโครเมตร ตามลำดับ การส่องผ่านแสงของชั้นกระจกเงาแสงโทเทเนียมไดออกไซด์คือต่ำกว่า 50 เปอร์เซ็นต์ การสะท้อนของแสงมีค่าต่ำกว่า 50 เปอร์เซ็นต์ และการดูดกลืนแสงสามารถดูดกลืนได้เพียง 1 - 2 เปอร์เซ็นต์ แสดงว่าแสงทะลุผ่านได้ดี สะท้อนแสงได้ดี และดูดกลืนแสงได้ดีในช่วงแสงขาว มีการกระจกเงาแสงภายในชั้นกระจกเงาแสงโทเทเนียมไดออกไซด์ได้ดี ประสิทธิภาพเซลล์แสงอาทิตย์สามารถได้รับค่าสูงสุด ซึ่งประกอบด้วยค่า $V_{oc} = 0.77$ โวลต์ $J_{sc} = 14.57$ มิลลิแอมแปร์ต่อตารางเซนติเมตร ค่าฟิวกเตอร์ (FF) = 0.65 และค่าประสิทธิภาพ (η) = 7.33 เปอร์เซ็นต์ สำหรับเงื่อนไขของการฉีดพ่นชั้นกระจกเงาแสงโทเทเนียมไดออกไซด์ที่ 10 ครั้ง ดังนั้น การมีชั้นกระจกเงาแสงโทเทเนียมไดออกไซด์มีส่วนสนับสนุนให้เกิดการกระจกเงาแสงภายในเซลล์มากขึ้น ส่งผลให้พลังงานแสงถูกดูดกลืนได้เพิ่มขึ้น ทำให้ประสิทธิภาพเซลล์สูงขึ้น จึงเหมาะสำหรับการพัฒนาประสิทธิภาพเซลล์แสงอาทิตย์ชนิดสีย้อมไวแสง